

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

การอาชีพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ดร.รุ่งโรจน์ สงระบุญ
นางสาวสุวรัตน์ อุ่นเมือง

บธ.บ. (การจัดการทั่วไป), บธ.ม. (บริหารธุรกิจ), ปร.ด. (บริหารธุรกิจ)
วท.บ. (เกษตรศาสตร์), วท.ม. (เกษตรศาสตร์-อุตสาหกรรมเกษตร)

ผู้ตรวจ

ดร.ปาริตา เสือพันธ์

B.A. (Economics), M.P.P. (Public Policy),
Ph.D. (Comparative International Education with Concentration
in Economics of Education)

นางรัชณี จันทะนะ
นางจารุณี อนันตริยกุล

ศ.บ. (วิทยาการจัดการทั่วไป), บธ.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)
ค.ม. (หลักสูตรและการสอน การจัดการทั่วไป และบริหารธุรกิจ)

บรรณาธิการ

นางสาวสุพัตรา กล้ามาศ

บธ.บ. (การจัดการการเป็นผู้ประกอบการ),
กจ.ม. (การเป็นผู้ประกอบการ)

จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง, ฝ่ายการเงินและบัญชี :
๖๔/๑๐๔ หมู่ ๑ ซ.พระแม่กรุณย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐ ๒๕๘๕ ๕๘๘๘, ๐ ๒๕๘๕ ๕๘๘๙, ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๘๐-๒
โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๘๓, ๐ ๒๕๖๒ ๒๓๑๓

ฝ่ายวิชาการ :
๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๕๘๘๘-๒๐, ๐ ๒๕๕๓ ๘๑๖๘-๕ โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๒๕๒๓

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๘
พิมพ์ครั้งที่ ๑
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-616-07-2861-9
ราคา ๖๙ บาท
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การอาชีพ ๒** เล่มนี้ ได้เรียบเรียงขึ้นสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยได้ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และ**ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ แบ่งออกเป็น ๔ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

สาระที่ ๒ การอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่	๑	สถานการณ์แรงงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่	๒	ความรู้ความสามารถของตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่	๓	การทำงานทำ
หน่วยการเรียนรู้ที่	๔	คุณสมบัติและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

หนังสือเรียนเล่มนี้ ได้ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนด้วย**กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)** ในส่วนของท้ายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย และส่งเสริมสมรรถนะที่สำคัญ
ทางการอาชีพโดยใช้**โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)**

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การอาชีพ ๒** เล่มนี้ จะอำนวยประโยชน์
ต่อนักเรียนและครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ
และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การอาชีพ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

ตัวชี้วัด

เป็นสิ่งที่กำหนดให้นักเรียนควรรู้อะไร ทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยแบ่งตามตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

แนวคิด

เป็นความคิดสำคัญเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

เป็นขอบข่ายเนื้อหาสาระที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

เปิดโลกทัศน์

เป็นการสอดแทรกความรู้ มุมมองแนวคิดที่ทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ซึ่งนักเรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักเรียน

ปัญหาท้าทาย

เป็นการนำเสนอปัญหาที่สามารถพบเห็นหรือสอดคล้องในชีวิตประจำวัน โดยใช้ภาพเหตุการณ์แล้วตั้งคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตนเอง

การนำเสนอเนื้อหา

เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบ Infographic ในส่วนของเนื้อหาที่ยากหรือมีปริมาณมาก เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน โดยนำเสนอในรูปแบบของเทคโนโลยี QR Code

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเหมือนกับในชีวิตจริงอย่างมีระบบ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

- ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดและเลือกหัวข้อ**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
- ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันวางแผนการเรียนการสอน เช่น การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกีฬา
- ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติ**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันปฏิบัติตามแผนการเรียนการสอน เช่น การแข่งขันกีฬา
- ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินผล**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันประเมินผลของการเรียนการสอน เช่น การสรุปผลการแข่งขัน

สร้างเสริมทักษะด้านการอาชีพ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้มาทำเป็นโครงงาน โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๖ ขั้นตอน

สร้างเสริมทักษะด้านการอาชีพ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

- ขั้นตอนที่ ๑ การเลือกหัวข้อโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันเลือกหัวข้อโครงงาน เช่น การทำอาหาร
- ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผนโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันวางแผนโครงงาน เช่น การหาวัตถุดิบ
- ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันปฏิบัติตามแผนโครงงาน เช่น การทำอาหาร
- ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันนำเสนอโครงงาน เช่น การเสิร์ฟอาหาร
- ขั้นตอนที่ ๕ การประเมินผลโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันประเมินผลโครงงาน เช่น การชิมอาหาร
- ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปผลโครงงาน**
นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปผลโครงงาน เช่น การเขียนรายงาน

สารบัญ

สาระที่ ๒ การอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่

สถานการณ์ แรงงาน

๑

๑. กำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน ๒
 ๒. การส่งเสริมการมีงานทำ ๑๐
 ๓. การพัฒนาศักยภาพแรงงาน ๑๕
 ๔. การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ ๑๖
 ๕. การประกันสังคม ๒๑
 ๖. ปัจจัยที่กำหนดภาวะแรงงาน ๒๓
- กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ ๒๗
- คำถามพัฒนาทักษะการคิด ๒๗
- กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ๒๘

หน่วยการเรียนรู้ที่

ความรู้ ความสามารถ ของตนเอง ๒๙

๑. ความหมายและองค์ประกอบของความรู้ ความสามารถ ๓๐
 ๒. การกำหนดค่าตอบแทนตามความรู้ ความสามารถ ๓๔
 ๓. เทคนิคการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำงานสำหรับตนเอง ๓๘
- กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ ๔๐
- คำถามพัฒนาทักษะการคิด ๔๐
- กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ๔๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

การหางานทำ ๔๒

๑. การสำรวจตนเองก่อนหางานทำ ๔๓
 ๒. คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ต้องการหางานทำ ๔๖
 ๓. คุณสมบัติของผู้สมัครงานที่หน่วยงานต้องการ ๔๗
 ๔. การเตรียมความพร้อมในการหางานทำ ๔๙
 ๕. หลักเกณฑ์การเลือกทำงาน ๕๖
 ๖. การเขียนจดหมายสมัครงาน ๕๘
- กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ ๖๑
- คำถามพัฒนาทักษะการคิด ๖๑
- กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ๖๒

๕

หน่วยการเรียนรู้ที่

๕

คุณสมบัตินี้จำเป็นและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

๖๓

๑. คุณสมบัตินี้จำเป็นในงานอาชีพ

๖๔

๒. ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

๖๖

๓. การเป็นผู้ประกอบการ

๗๕

กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ

๘๐

คำถามพัฒนาทักษะการคิด

๘๐

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๘๑

สร้างเสริมทักษะด้านการอาชีพโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

๘๒

บรรณานุกรม

๘๓

๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

สถานการณ์

แรงงาน

บทเรียนนี้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

มาตรฐาน ง ๒.๑

เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง :

ง ๒.๑ ม. ๒/๑ อธิบายการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ

แนวคิด

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคระบาด และมีการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างช้า ๆ ปัจจุบันประเทศไทยได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ภายในประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มขยายตัวจากการบริโภคภาคเอกชน ในขณะที่เดียวกันภาคการท่องเที่ยว และการส่งออกสินค้ามีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่เศรษฐกิจมีความท้าทายจากสถานการณ์ของการผลิตภาคอุตสาหกรรมซึ่งเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างและการแข่งขันจากสินค้านำเข้าที่รุนแรงขึ้น และมีความเสี่ยงสูงจากนโยบายการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลัก ส่วนปัจจัยภายในประเทศเผชิญความท้าทายจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นสำหรับบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และปัญหานี้คร่าชีวิตที่อยู่ในระดับสูง ภาวะเศรษฐกิจส่งผลเกี่ยวเนื่องไปยังด้านการจ้างงาน สถานการณ์แรงงานมีข้อมูลที่สำคัญควรกล่าวถึงคือกำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การส่งเสริมการมีงานทำ การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ การประกันสังคม และปัจจัยที่กำหนดภาวะแรงงาน

สาระการเรียนรู้

๑. กำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน

๒. การส่งเสริมการมีงานทำ

๓. การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

๔. การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

๕. การประกันสังคม

๖. ปัจจัยที่กำหนดภาวะแรงงาน

“ตลาดแรงงานกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการทักษะแรงงานด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี”

การศึกษาสถานการณ์แรงงานมีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอย่างไร

กำลังแรงงาน การจ้างงาน และการว่างงาน

ข้อมูลกำลังแรงงาน การจ้างงาน และการว่างงาน เป็นข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงแรงงานเป็นผู้นำข้อมูลเหล่านี้ออกมาเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปได้ทราบ รายละเอียดภาวะการทำงาน เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ มีดังนี้

หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

ผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่ามีบุคคลที่อยู่ในวัยทำงานตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๙.๑๙ ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานหรือผู้ที่พร้อมจะทำงานจำนวนทั้งสิ้น ๔๐.๘๘ ล้านคน ซึ่งประกอบด้วย ผู้มีงานทำ ๔๐.๔๐ ล้านคน ผู้ว่างงาน ๐.๓๘ ล้านคน และผู้ที่รอฤดูกาล ๐.๑๐ ล้านคน และมีผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงานหรือที่ไม่พร้อมทำงาน ๑๘.๓๑ ล้านคน ได้แก่ แม่บ้าน นักเรียน เด็ก/คนชรา ป่วย/พิการ ผู้ที่เกษียณฯ คนดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย/ผู้พิการ และอื่น ๆ

ผู้มีงานทำ คือ บุคคลที่ทำงานในสถานที่ทำงานหรือประกอบธุรกิจในครอบครัว ซึ่งได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนหรือค่าจ้าง

จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

១២៦៧

1. **សិ.ប. ២៤៦៧**

หน่วย : ล้านคน

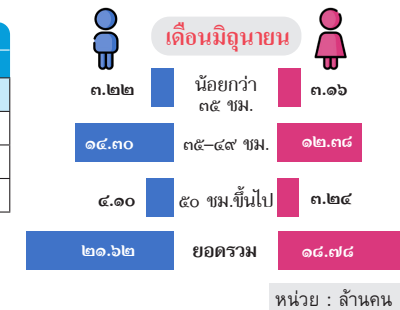
สำหรับเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรมมีจำนวน ๑๒.๕๙ ล้านคน (เพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคมจำนวน ๑.๘๙ ล้านคน) และผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม มีจำนวน ๒๗.๘๑ ล้านคน (ลดลงจากเดือนพฤษภาคมจำนวน ๐.๖๓ ล้านคน) โดยผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมลดลง ๓ ลำดับแรกในสาขาการผลิต (ลดลง ๔.๕ แสนคน) สาขาการขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ (ลดลง ๒.๔ แสนคน) และสาขากิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ (ลดลง ๑.๗ แสนคน) ส่วน ๓ ลำดับแรกที่ผู้ทำงานเพิ่มขึ้น คือ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า (เพิ่มขึ้น ๓.๔ แสนคน) สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (เพิ่มขึ้น ๑.๕ แสนคน) และสาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ (เพิ่มขึ้น ๐.๙ แสนคน)

หมายเหตุ : * หมายถึง การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน กิจกรรมขององค์กรระหว่างประเทศ และไม่ทราบ

หมายเหตุ. จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

(ع)

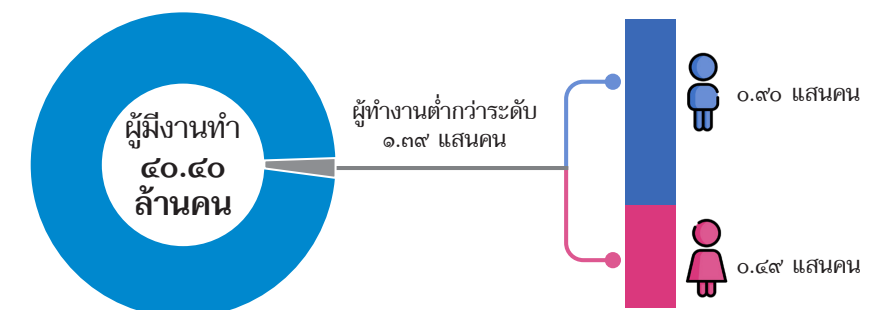
ช่วงเวลา การทำงาน	๒๕๖๗		
	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน
ยอดรวม	๓๕.๐๕	๓๕.๑๔	๔๐.๔๐
น้อยกว่า ๓๕ ชั่วโมง	๖.๑๔	๖.๔๔	๖.๓๘
๓๕-๔๙ ชั่วโมง	๒๖.๔๑	๒๕.๗๐	๒๖.๖๘
๕๐ ชั่วโมง ขึ้นไป	๖.๕๔	๗.๐๐	๗.๓๔

หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

เมื่อพิจารณาถึงชั่วโมงทำงานของผู้มีงานทำต่อสัปดาห์ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า ผู้ทำงานตั้งแต่ ๓๕-๔๙ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีจำนวน ๒๖.๖๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๖.๐ ของผู้มีงานทำทั้งหมด และผู้ทำงานตั้งแต่ ๕๐ ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์มีจำนวน ๗.๓๔ ล้านคน (ร้อยละ ๑๘.๒) สำหรับผู้ที่ทำงานน้อยกว่า ๓๕ ชั่วโมงลงไปต่อสัปดาห์มีจำนวน ๖.๓๘ ล้านคน (ร้อยละ ๑๕.๘)

จำนวนผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (ด้านเวลา) จำแนกตามเพศ

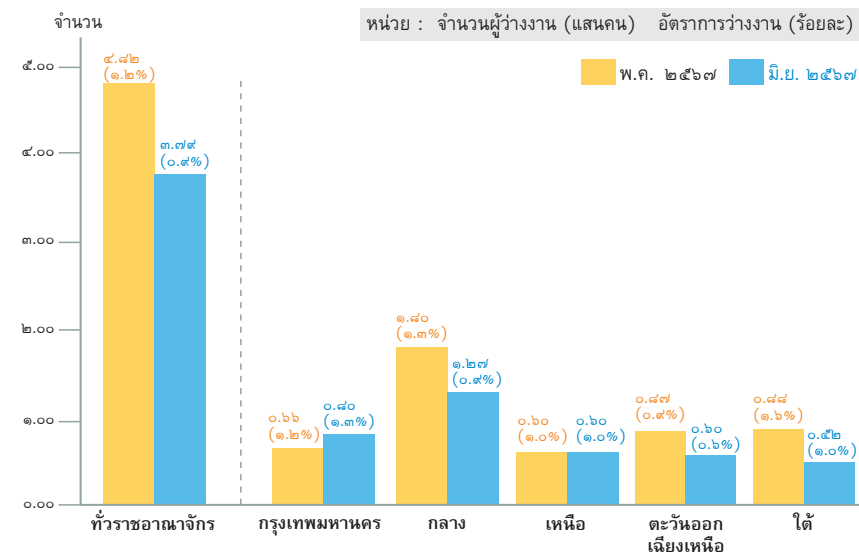
หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsowb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

๖

การทำงานต่ำกว่าระดับด้านเวลา หากพิจารณาถึงจำนวนผู้มีงานทำแต่ยังทำงานได้ไม่เต็มเวลา ซึ่งหมายถึงผู้ทำงาน ๑-๓๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่มหรือเรียกว่า ผู้ทำงานต่ำกว่าระดับด้านเวลา (Time-Related Underemployment workers) จากผลการสำรวจพบว่า มีผู้ทำงานต่ำกว่าระดับด้านเวลา จำนวน ๑.๓๙ แสนคน หรือร้อยละ ๐.๓ ของจำนวนผู้ทำงานทั้งหมด เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่ามีเพศชายมากกว่าเพศหญิง (จำนวน ๐.๙๐ แสนคน และ ๐.๔๙ แสนคน ตามลำดับ)

ผู้ว่างงาน คือ ผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งต้องการทำงานและสามารถทำงานได้ แต่ไม่ได้ทำงาน และไม่มีงานประจำในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่มีความพร้อมจะตอบรับโอกาสงานและสามารถเริ่มทำงานได้ รวมถึงบุคคลที่กำลังหางาน หรือกำลังอยู่ระหว่างการรอเริ่มงานใหม่

เปรียบเทียบจำนวนและอัตราการว่างงานจำแนกตามภาค

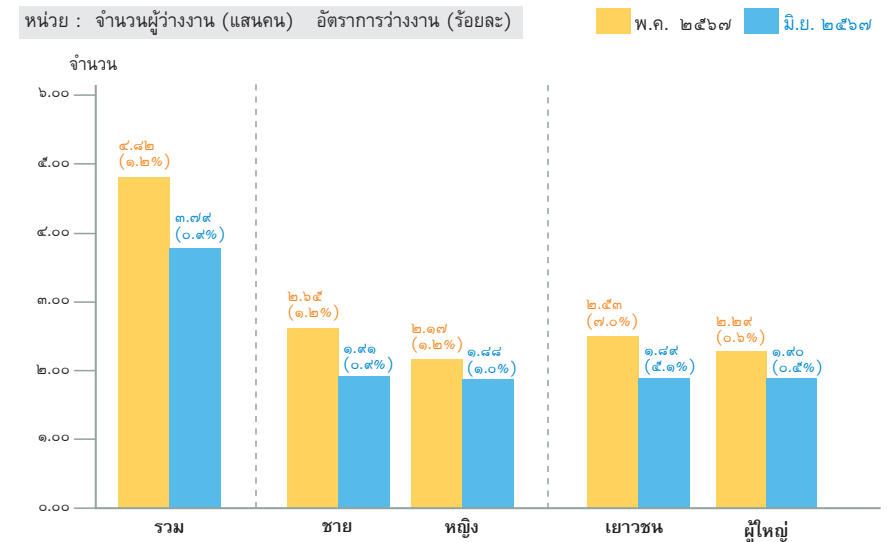

หมายเหตุ. จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ พบว่า มีจำนวนผู้ว่างงาน ๓.๗๙ แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๙ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศลดลง ๑.๐๓ แสนคน (จาก ๔.๘๒ แสนคน เป็น ๓.๗๙ แสนคน) เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่าเกือบทุกภาคมีจำนวนผู้ว่างงานลดลง ยกเว้นกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนเท่ากัน

๗

เปรียบเทียบจำนวนและอัตราการว่างงานจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ

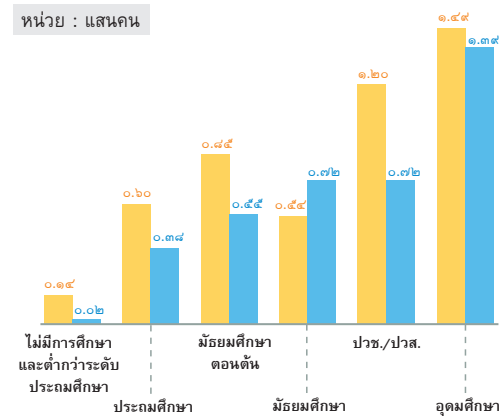
หมายเหตุ. จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

อัตราการว่างงานตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีอัตราการว่างงานลดลงจากเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ (ร้อยละ ๑.๒ เป็นร้อยละ ๐.๙ และร้อยละ ๑.๒ เป็นร้อยละ ๑.๐ ตามลำดับ) อัตราการว่างงานตามกลุ่มอายุ พบว่าในวัยเยาวชน (อายุ ๑๕-๒๔ ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุ ๒๕ ปีขึ้นไป) มีอัตราการว่างงานลดลง(ร้อยละ ๗.๐ เป็นร้อยละ ๕.๑ และร้อยละ ๐.๖ เป็นร้อยละ ๐.๕ ตามลำดับ)

๘

เปรียบเทียบจำนวนผู้ว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

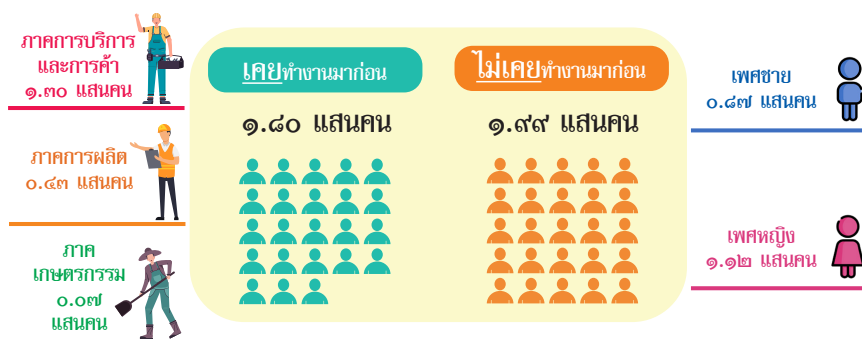
พ.ค. ๒๕๖๗ มิ.ย. ๒๕๖๗
หน่วย : แสนคน

หมายเหตุ : ไม่รวมการศึกษาร้อยอื่น ๆ และไม่ทราบ

หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

จำนวนผู้ว่างงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

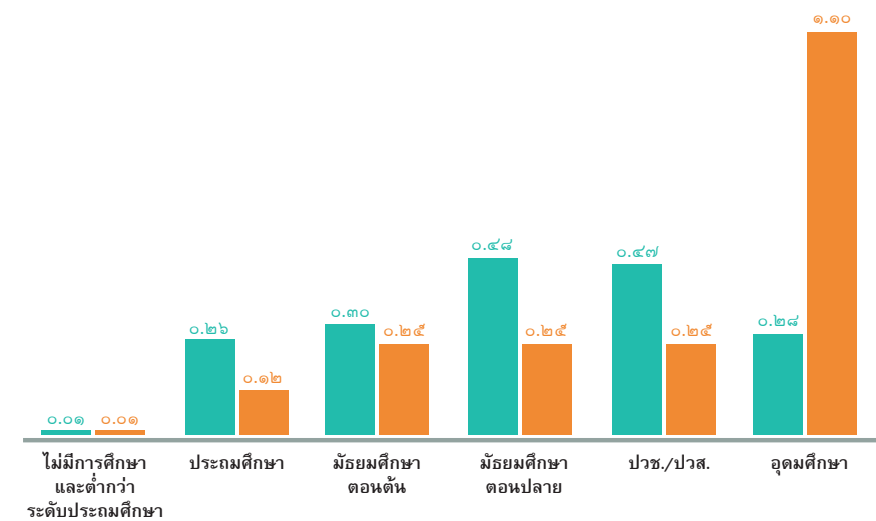
๙

ประสบการณ์การทำงานของผู้ว่างงาน พบว่า เป็นผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อน ๑.๘๐ แสนคน (ร้อยละ ๔๗.๕) โดยเป็นผู้ว่างงานจากนอกภาคเกษตรมากกว่าในภาคเกษตร (จำนวน ๑.๗๓ แสนคน และ ๐.๐๗ แสนคน ตามลำดับ) ส่วนผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อน ๑.๔๙ แสนคน (ร้อยละ ๕๒.๕)

จำนวนผู้ว่างงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษาที่สำเร็จ

เคยทำงานมาก่อน ไม่เคยทำงานมาก่อน

หน่วย : แสนคน

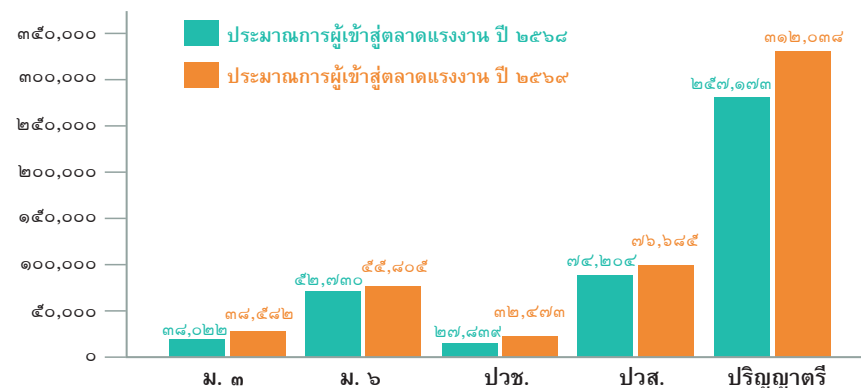

หมายเหตุ : ไม่รวมการศึกษาร้อยอื่น ๆ และไม่ทราบ

หมายเหตุ: จาก สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๗ (https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2024/20240724120351_53856.pdf).

ผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อน สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด จำนวน ๐.๔๘ แสนคน (ร้อยละ ๒๖.๗ ของผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อน) รองลงมาเป็นระดับปวช./ปวส. ๐.๔๗ แสนคน (ร้อยละ ๒๖.๑) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๐.๓๐ แสนคน (ร้อยละ ๑๖.๗) ตามลำดับ ผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อน สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามากที่สุด จำนวน ๑.๑๐ แสนคน (ร้อยละ ๕๕.๓ ของผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อน) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนเท่ากับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปวช./ปวส. คือ ๐.๒๕ แสนคน (ร้อยละ ๑๒.๖) และระดับประถมศึกษา ๐.๑๒ แสนคน (ร้อยละ ๖.๐) ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงประมาณการจำนวนผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการศึกษา

หมายเหตุ. จาก ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ปี ๒๕๖๖ และประมาณการผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕, โดย กอง
บริการข้อมูลแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, ๒๕๖๗ (https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/les/lmia_th/a2f602bba43f78224c05ac6d209d18e.pdf).

แรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าว หมายถึง บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ทำงานโดยใช้กำลังกาย หรือความรู้
ด้วยประสงค์ค่าจ้างหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว แบ่งออกเป็น
๗ กลุ่ม คือ

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทย ตามพระราชกำหนดบริหารจัดการ
ทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดการบริหารจัดการ
ทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑. คนต่างด้าวตลอดชีพ** ได้แก่ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและทำงาน
ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕
- ๒. คนต่างด้าวมาตรา ๕๔ (ประเภททั่วไป)** ได้แก่ คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วย
คนเข้าเมืองโดยมิใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ๓. คนต่างด้าวมาตรา ๕๔ (ประเภทนำเข้าตาม MOU)** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว
กัมพูชาและเวียดนาม ที่เข้ามาทำงานตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลประเทศคู่ภาคี

- ๔. คนต่างด้าวมาตรา ๖๒ (ประเภทส่งเสริมการลงทุน)** ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานใน
ราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน (พระราชบัญญัติส่งเสริมการ
ลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐) หรือกฎหมายอื่น ได้แก่ พระราชบัญญัตินิคมอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เช่น นักลงทุน
ช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ
- ๕. คนต่างด้าวมาตรา ๖๓/๑ (ประเภทชนกลุ่มน้อย)** ได้แก่ คนต่างด้าวที่ไม่ได้รับสัญชาติไทย
และกระทรวงมหาดไทยได้ออกเอกสารเพื่อรอพิสูจน์สถานะยื่นขอใบอนุญาตทำงาน
- ๖. คนต่างด้าวมาตรา ๖๔** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงาน
บริเวณชายแดนในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาลในพื้นที่ความตกลงว่าด้วยการสัญจร
ข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทย กับประเทศที่ติดราชอาณาจักรไทย
- ๗. คนต่างด้าวมาตรา ๖๓/๒** ได้แก่ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม
ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร และอนุญาตให้ทำงานเป็นการทำงานชั่วคราวตาม
มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้แก่ กลุ่มคนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
และกลุ่มคนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

สาระเพิ่มเติม

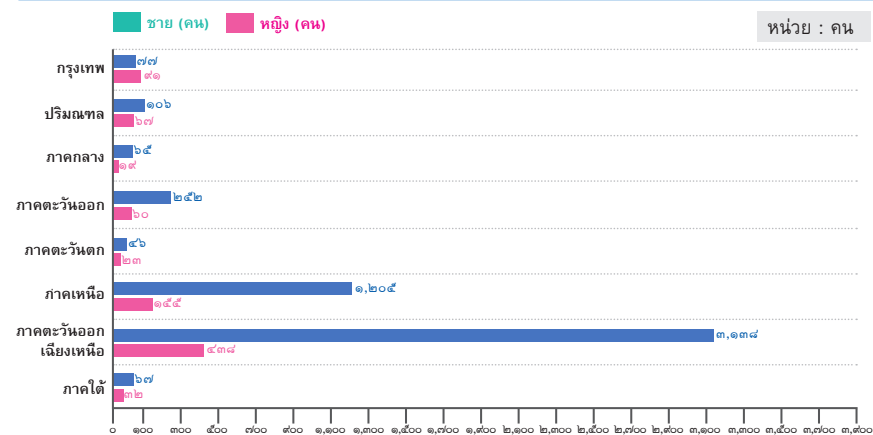
บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding-MOU) หมายถึง
รูปแบบการจัดทำหนังสือแสดงความประสงค์ของบุคคลหรือนิติบุคคล
สองฝ่ายหรือมากกว่านั้น ที่จะทำความร่วมมือกัน โดยเต็มใจที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุ
มีการวางแผนทำกิจกรรมร่วมกันในภาพกว้าง โดยไม่ถือเป็นสัญญาผูกมัดใด ๆ เนื่องจากไม่มี
สภาพบังคับ เป็นเพียงการแสดงเจตนาที่แน่วแน่ของผู้ลงนามว่าจะปฏิบัติตามเนื้อหาที่ได้รับ
ซึ่งปกติใช้สำหรับความตกลงที่มีขอบเขตจำกัด หรือมิได้มีลักษณะเป็นการถาวร และมักจะ
มีการเรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “บันทึกความเข้าใจความร่วมมือ” เป็นหลักฐานยืนยันถึง
การสนับสนุนการทำงานร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากร
ระหว่างหน่วยงาน

แรงงานไทยในต่างประเทศ

สำหรับแรงงานไทยในต่างประเทศปี ๒๕๖๗ มีแรงงานไทยที่ลงทะเบียนไปทำงานต่างประเทศ
ผ่านกรมการจัดหางานจำแนกตามภูมิภาค ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มิใช่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มากที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือและภาคกลางตามลำดับ และภาคใต้จะมีน้อยที่สุด

สรุปผลจำนวนคนงานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ประจำปีเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

หมายเหตุ. จาก สรุปผลการลงทะเบียนและขออนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามหน่วยงานประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (https://www.doc.go.th/prd/assets/upload/lcs/overseas_th/20cffaa06c09c226400b4330b0ec28cd.pdf).

ผู้ที่มีความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศมี ๕ วิธี ได้แก่ บริษัทหางานจัดส่ง กรมการจัดหางานจัดส่ง เดินทางไปทำงานด้วยตนเอง นายจ้างในประเทศไทยพาไปทำงาน และนายจ้างในประเทศไทยส่งลูกจ้างไปฝึกงาน

อาชีพที่มีผู้เดินทางไปทำงานมากที่สุด มีดังนี้

๑. อาชีพงานพื้นฐาน
๒. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ
๓. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง
๔. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด
๖. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ. จาก สรุปผลการลงทะเบียนและขออนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามหน่วยงานประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗, โดย กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (https://www.doc.go.th/prd/assets/upload/lcs/overseas_th/20cffaa06c09c226400b4330b0ec28cd.pdf).

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

กระทรวงแรงงานโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

๑. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน เป็นการฝึกอาชีพให้กลุ่มแรงงานใหม่หรือผู้ถูกเลิกจ้างว่างงาน ที่ประสงค์เข้าสู่ตลาดแรงงานให้มีความรู้ ทักษะ และฝีมือ
๒. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน
๓. การฝึกเสริมทักษะ เป็นการฝึกอาชีพให้แรงงานที่ทำงานอยู่แล้วหรือถูกเลิกจ้างเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะและฝีมือเฉพาะด้านให้ทันกับเทคโนโลยีร่วมสมัย สร้างโอกาสการมีงานทำ การฝึกประเภทนี้ มีทั้งส่วนที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการเอง และการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในภาคเอกชน

นอกจากนี้ยังมีภารกิจทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทย ให้มีมาตรฐานฝีมือสอดคล้องและทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ในขณะเดียวกันเป็นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ภูมิภาคที่มีการฝึกสูงสุดคือ ภาคเหนือ รองลงมาคือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มอาชีพที่มีการฝึกอบรม มีดังนี้

๑. กลุ่มที่มีการฝึกเพื่อเตรียมเข้าทำงาน อาชีพที่มีการฝึกมากที่สุดคือ ธุรกิจและบริการ รองลงมาคือ อาชีพเครื่องกลและช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
๒. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ภาคกลางจะมีผู้ฝึกมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ กลุ่มอาชีพที่มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานมากที่สุดคือ อาชีพธุรกิจและบริการ รองลงมาคือ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ช่างเครื่องกล และก่อสร้าง

การพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันทั้งภาครัฐและเอกชน คือผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการรวมทั้งลูกจ้าง เพราะการพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นการเพิ่มผลผลิต ประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงความเป็นมาตรฐานในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น นอกจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงแล้ว ยังมีการส่งเสริมให้ดำเนินการโดยเอกชนด้วย

๑๖

การคุ้มครองแรงงาน และสวัสดิการ

หน้าที่ของกระทรวงแรงงานที่ต่อเนื่องจากการส่งเสริมการมีงานทำและการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้กลุ่มผู้ใช้แรงงาน เพื่อยกระดับฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและทัดเทียมมาตรฐานสากล และการกิจต่อมาคือ การคุ้มครองลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง ซึ่งดำเนินการโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือ ให้ลูกจ้างผู้ใช้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้และสวัสดิการที่เป็นธรรมเพียงพอต่อการดำรงชีวิตและผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมกับฝ่ายนายจ้าง โดยไม่ให้โอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีหน้าที่ ๔ ด้าน คือ

๑.

การคุ้มครอง
แรงงาน

๒.

การจัดสวัสดิการ
แรงงาน

๓.

การส่งเสริมความ
ปลอดภัยในการทำงาน

๔.

การส่งเสริม
แรงงานสัมพันธ์

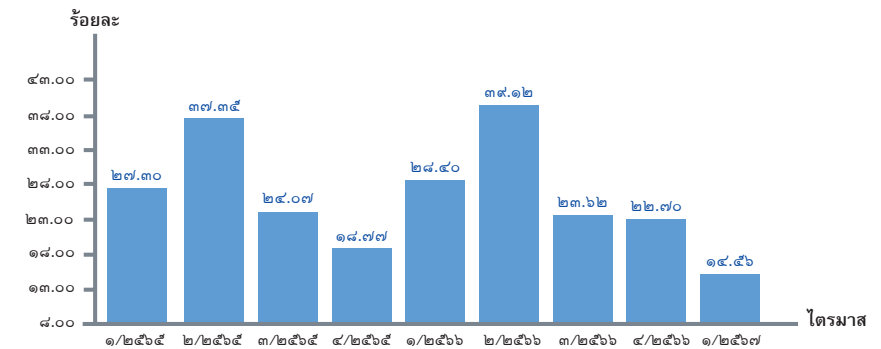

การตรวจแรงงาน

การตรวจแรงงาน คือ การตรวจสถานประกอบการซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้แรงงานได้รับการปฏิบัติและดูแลตามกฎหมาย ในขณะที่เดียวกันเป็นมาตรการในการกำกับดูแลและกระตุ้นให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และเอาใจใส่ดูแลลูกจ้างของตนให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การตรวจสถานประกอบการมิใช่การไปจับผิดนายจ้าง แต่เป็นการตรวจเพื่อนำมาให้ความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นายจ้าง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานในการปฏิบัติที่ถูกต้องอีกด้วย จากข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานใน พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการ พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายถึงร้อยละ ๘๕.๔๔ มีเพียงร้อยละ ๑๔.๕๖ ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

๑๗

อัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ. จาก สถานการณ์ด้านแรงงานไตรมาส ๑/๒๕๖๗ มกราคม- มีนาคม ๒๕๖๗, โดย กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, ๒๕๖๗ (<http://waming.mol.go.th/uploadFile/pdf/pdf-2024-06-07-1717730370.pdf>).

จำแนกตามที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ๕ ลำดับแรก ได้แก่

๑. สวัสดิการ ร้อยละ ๐.๒๗
๒. วันหยุด ร้อยละ ๐.๒๐
๓. ข้อยกเว้น ร้อยละ ๐.๑๘
๔. สิทธิการลา ทะเบียน ร้อยละ ๐.๑๓
๕. การจ่ายค่าจ้าง ร้อยละ ๐.๐๘

อัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามประเภทกิจการ สูงสุด ๕ อันดับ ได้แก่

เมื่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจพบว่า สถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย คุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง ได้แก่ การแนะนำให้นายจ้างปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ออกหนังสือเชิญพบ ออกคำสั่งให้ดำเนินการ เปรียบเทียบปรับ หรือสั่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้การจะดำเนินการใน ลักษณะใดจะพิจารณาตามความรุนแรงของปัญหา ได้แก่ ให้คำแนะนำแก่เจ้าของสถานประกอบการ เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

สำหรับการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองดูแล ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง รวมถึงการดำเนินการ เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เจ้าของสถานประกอบการเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความปลอดภัย ในการทำงาน เพราะหากการทำงานมีความปลอดภัยย่อมส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้แรงงาน เมื่อคนงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็จะทำงานได้อย่างมีความสุข และจะส่งผลต่อผลผลิตที่เพิ่มขึ้น อันจะนำไปสู่ผลกำไรในอนาคต สถานประกอบการส่วนมากจะปฏิบัติตามความปลอดภัยถูกต้อง ตามกฎหมาย

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ความปลอดภัย จะมีลักษณะเดียวกับการตรวจคุ้มครองแรงงาน หากพบว่ามีสิ่งที่เห็นว่าเกิดความ ไม่ปลอดภัย จะดำเนินการตามความรุนแรงของปัญหา ได้แก่ การให้คำแนะนำในวิธีการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง การออกคำสั่งให้ส่งเอกสาร การเรียกพบ การสั่งให้ปรับปรุงหรือหยุดการใช้เครื่องจักร และ การสั่งเรื่องดำเนินคดี

แรงงานสัมพันธ์

กระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนา ระบบแรงงานสัมพันธ์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม เพราะระบบ แรงงานสัมพันธ์ ไม่เพียงเป็นการป้องกันความขัดแย้งแต่ยังช่วยเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกัน ระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างสันติสุขในวงการแรงงาน ให้นายจ้างและลูกจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อกันในการทำงาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงบวก เมื่อมี ความเข้าใจกันเป็นอย่างดีย่อมไม่เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้น นำไปสู่การเพิ่มผลผลิตหรือเพิ่มผลผลิตภาพในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานมีความสุขในการทำงานคุณภาพ ชีวิตย่อมดีขึ้นในที่สุด ในขณะที่เดียวกันนายจ้างก็มีความสุข เนื่องจากมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นผลกำไรตามมา ในกลุ่มของ นายจ้างและลูกจ้างจะมีการตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทน ตนเอง โดยมีสมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง สมาองค์กรการ นายจ้าง ตั้งอยู่ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

เมื่อปัญหาความขัดแย้งไม่มี จะนำไปสู่ทีมงานที่ดี

องค์กรที่เป็นตัวแทนของลูกจ้าง ประกอบด้วย

๑. สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ
๒. สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ
๓. สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน
๔. สหพันธ์แรงงาน
๕. สภาองค์กรลูกจ้าง

จำนวนองค์กรแรงงานทั่วราชอาณาจักร ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

องค์กรแรงงาน	รวม	กรุงเทพมหานคร (แห่ง/คน)	ภูมิภาค (แห่ง/คน)
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ	๔๕	๔๕	-
จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ (คน)	๑๔๐,๔๘๓	๑๒๔,๐๗๒	๑๖,๔๑๑
สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน	๑,๒๙๔	๒๓๖	๑,๐๕๘
จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานในกิจการเอกชน (คน)	๓๘๗,๔๙๗	๑๑๒,๖๙๓	๒๗๔,๘๐๔
สหพันธ์แรงงาน	๒๑	๗	๑๔